

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XII Міжнародної науково-практичної конференції
«ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЇ: СУЧАСНІ
РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ, присвяченої пам'яті
академіка

ДМИТРА ТХОРЖЕВСЬКОГО»

19 травня 2023 року

IX Міжнародної науково-практичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГРАФІЧНОЇ
ПІДГОТОВКИ: ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА ТА ШЛЯХИ
РОЗВИТКУ», присвяченої пам'яті член-кореспондента НАПН
України

ВІКТОРА СИДОРЕНКО»

20 травня 2023 року

КИЇВ 2023

УДК 377.09(082)

Затверджено рішенням Вченої ради факультету технологій та дизайну Українського державного університету імені Михайла Драгоманова (протокол № 5 від 29 червня 2023 р.)

За загальною редакцією – Дмитра Кільдерова, Валентини Харламенко

Редакційна колегія: **Лілія Кільдерова**, кандидат педагогічних наук, доцент; **Юлія Колісник-Гуменюк**, доктор педагогічних наук, доцент; **Михайло Копельчак**, кандидат педагогічних наук, доцент; **Любомира Криницька**, кандидат педагогічних наук; **Ірина Матійків**, кандидат психологічних наук, доцент; **Ірина Маркусь**, кандидат педагогічних наук; **Валентина Лозовецька**, доктор педагогічних наук, професор; **Тарас Олефіренко**, кандидат педагогічних наук, доцент; **Юрій Павлов**, доктор педагогічних наук, професор; **Лідія Сліпчишин**, доктор педагогічних наук, доцент; **Тетяна Чернова**, кандидат педагогічних наук; **Світлана Шереметьєва**, кандидат педагогічних наук, доцент; **Тетяна Якимович**, кандидат педагогічних наук, доцент

Технічний редактор: **Олена Козієнко**, завідувач лабораторією

Матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції пам'яті академіка Дмитра Тхоржевського «Трудове навчання та технології: сучасні реалії та перспективи розвитку» (19 травня 2023 року). IX Міжнародної наукової-практичної конференції «Актуальні питання графічної підготовки: теорія, практика та шляхи розвитку», присвяченої пам'яті член-кореспондента НАПН України Віктора Сидоренка (20 травня 2023 року) / за заг. ред. Д. Кільдерова, В. Харламенко. Київ, 2023. 295 с.

До збірника увійшли тези доповідей XII Міжнародної науково-практичної конференції пам'яті академіка Дмитра Тхоржевського «Трудове навчання та технології: сучасні реалії та перспективи розвитку» (19 травня 2023 року). IX Міжнародної наукової-практичної конференції «Актуальні питання графічної підготовки: теорія, практика та шляхи розвитку», присвяченої пам'яті член-кореспондента НАПН України Віктора Сидоренка (20 травня 2023 року).

Розраховано на здобувачів освіти, педагогічних працівників закладів загальної середньої, професійно-технічної, вищої, післядипломної освіти, співробітників наукових установ та закладів.

©Факультет технологій та дизайну, 2023

©УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023

©Автори тез, 2023

системність, єдність історичного і логічного, національного і загальнолюдського, суспільного і особистісного, теорії і практики, навчання і виховання.

Список використаних джерел

1. Гуревич Р., Михайлова О. Про принципи цілісної системи безперервної освіти. Науково-методичний вісник. 2017. № 1. С. 6-8.

2. Цимбалюк І.М. Деякі питання науково-методичного забезпечення курсового підвищення кваліфікації педагогів. Науково-методичне забезпечення діяльності сучасної професійної школи: М-ли міжнар. наук.-прак. конф. Ч.2. Київ, 2014. С.203-204.

3. Якимович, Т. Д. Системи виробничого навчання та проблеми їх оновлення у сучасних умовах. Нові технології навчання : наук.-метод. зб. К., 2013. Вип. 76. С. 227-231.

Сергій Яшанов

доктор педагогічних наук, професор,

Борис Шевчук

кандидат педагогічних наук, доцент,

Віктор Назаренко

кандидат педагогічних наук

УДУ імені Михайла Драгоманова

(м. Київ, Україна)

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ НА ОСНОВІ КОМПЛЕКСНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Взаємозв'язок процесу формування інформатичної компетентності педагога професійного навчання з його професійною діяльністю, індивідуальним зростанням і підвищенням професійної майстерності

вимагають уточнення сучасних уявлень про роль і місце цифрових технологій в інформатичній підготовці, оскільки цілеспрямоване формування інформатичної компетентності педагогів професійного навчання є системотвірним компонентом та ключовою ланкою процесу удосконалення їх інформатичної підготовки.

Відповідно до наведеного вище, модель формування інформатичної компетентності педагогів професійного навчання є: поєднанням концептуальної підсистеми, що характеризується поєднанням компонентів теоретичного і технологічного рівня та педагогічної підсистеми, яка визначає цілеспрямованість і етапність процесу інформатичної підготовки.

Теоретичний рівень підсистеми передбачає вибудовування цілісного комплексу ідей, положень, принципів, що забезпечують системність і комплексність впровадження цифрових технологій в процес інформатичної підготовки педагогів професійного навчання.

Технологічний рівень включає перелік складових (здатностей), необхідних для комфортного освоєння цифрових інструментів, алгоритм формування інформатичної компетентності в процесі інформатичної підготовки, механізми реалізації і досягнення цілей моделі, критерії та показники сформованості інформатичної компетентності педагогів професійного навчання.

Педагогічна підсистема представлена: сукупністю компонентів в наступному складі: цілі, етапи, зміст, форми і методи, програмно-методичні засоби, прогнозовані результати, комплекс закономірностей і умов, критерії і показники.

Перелік складових інформатичної компетентності, характерних для фахової діяльності педагогів професійного навчання являє собою інтегрований комплекс знань, умінь і навичок, а також професійних, особистісних і ділових якостей працівника, зорієнтованих для здійснення певної діяльності або вирішення завдання за допомогою цифрових технологій [1]. Представлений

сукупністю трьох блоків: технологічного (розкриває технічні та програмні аспекти використання цифрових технологій), спеціалізованого (передбачає готовність і здатність педагогів використовувати ЦТ в своїй професійно-педагогічній діяльності) і додаткового (що включає профільні (додаткові) інформатичні компетентності, які відображають зміст конкретних посадових обов'язків педагогів професійного навчання). Компетентності кожного блоку структуровані за трьома рівнями підготовки педагогів професійного навчання (базовий, підвищений, спеціалізований).

Алгоритм формування інформатичної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання включає в себе діагностичний; проєктувальний; технологічний; практико-прикладний, рефлексивний етапи [2; 3; 4; 5]. Діагностичний етап забезпечує діагностику професійного досвіду педагогів професійного навчання щодо використання сучасних цифрових технологій, успіхів, труднощів, проблем, виявлення запитів і очікувань студентів; проєктувальний - визначення основних параметрів навчання: цілей, змісту, форм і методів навчання, форм контролю; технологічний - умови для реалізації студентами своєї траєкторії навчання; практико-прикладний - актуалізацію інформатичної компетентності в практичній діяльності педагогів професійного навчання, організацію постійного методичного забезпечення та тьюторського супроводу діяльності студентів; на рефлексивному етапі здійснюється вихідна діагностика, яка допомагає студенту усвідомити свої «збільшення», реалізувати зворотний зв'язок з педагогом-тьютором і визначити адекватність обраної індивідуальної навчальної траєкторії.

Організаційно-педагогічні умови, що забезпечують формування інформатичної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання передбачають формування багаторівневого інформаційного середовища навчання дисциплін інформатичного циклу, як основи комплексного впровадження цифрових технологій в інформатичну підготовку з розробкою

цифрових засобів навчання, як технологічного компонента удосконалення інформатичної підготовки [3].

Отже, удосконалення процесу формування інформатичної компетентності педагогів професійного навчання на основі комплексного використання цифрових технологій забезпечується:

□ розробкою і використанням цифрових засобів навчання, що забезпечують індивідуалізацію і диференціацію інформатичної підготовки педагогів професійного навчання за рахунок компетентнісного підходу та формування індивідуальних навчальних траєкторій;

□ створенням інформаційного навчального середовища інформатичної підготовки педагогів професійного навчання, як відкритої системи, що акумулює різноманітні цифрові навчально-методичні ресурси;

□ забезпеченням відповідності змістовних і організаційно-технічних аспектів використовуваних цифрових технологій, специфіці інформатичної підготовки, пов'язаної з особливостями фахової діяльності педагогів професійного навчання;

□ розробці науково-методичних рекомендацій із впровадження цифрових технологій в процес інформатичної підготовки педагогів професійного навчання;

□ створенням умов, що забезпечують удосконалення інформатичної підготовки педагогів професійного навчання на основі використання можливостей цифрових технологій.

Список використаних джерел

1. Довбиш А. С. Інтелектуальні інформаційні технології в електронному навчанні: монографія / А. С. Довбиш, А. В. Васильєв, В. О. Любчак; М-во освіти і науки України, Сум. держ. ун-т. Суми : Сумський державний університет, 2013. 176 с.

2. Жалдак М. Формування системи інформатичних компетентностей майбутніх учителів інформатики у процесі навчання в педагогічному університеті / М.Жалдак, Ю.Рамський, М.Рафальська // Вища школа. 2009. № 10. С. 44-52.

3. Інноваційні підходи до формування та розвитку професійної компетентності педагогічних працівників у системі неперервної освіти. Тематична збірка праць. Рівне: ПП Лапсюк. 2012. 508 с.

4. Панченко Л. Ф. Інформаційно-освітнє середовище сучасного університету : монографія / Л. Ф. Панченко ; Луган. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Луганськ : ЛНУ ім. Т. Шевченка, 2010. 280 с.

5. Формування компетентного вчителя: теоретичні аспекти та перспективи реалізації / за заг. ред. О. О. Ярошинської ; Уман. держ. пед. ун-т ім. П. Тичини, Н.-д. лабораторія пед. компетентності. Умань, 2012. 237 с.